

Kommunerne en Gang faa gjort et saadant Arbejde, og der er kommet rigtig Fart i det, saa siger den højtærede Minister, at han vil hjælpe til, at der kommer endnu mere Fart i det. Men det, som Forslaget her tilsigter, er dette, om man ikke straks til at begynde med fra Statens Side kunde hjælpe med til at faa Kommunerne i Gang. Vi vide jo alle sammen, at i de kommunale Raad kan man have mange gode Tanker, som man vil gennemføre, men det er ikke altid let at faa det gjort; saa snart man derimod paa en eller anden Maade kan faa Støtte fra Statens Side, saa at man kan sige, at der er en lille, maaske kun ganske lille Fordel derved, saa hjælper det. Vi behøve blot at nævne en saadan Ting, som at vi for Øjeblikket ifølge Skoleloven kunne faa Halvdelen af Udgifter til Forrentning o. s. v. dækket af Statskassen. Det er en Erfaring, som jeg i alt Fald har gjort hjemme i min Kommune, at det er en stor Lettelse, man faar ved Statstilskud dertil; man kunde sige, at Kommunerne godt kunne bygge selv uden de Penge. Ja, det kunne de nok, men det er en stor Lettelse for de kommunale Raad, at man kan faa dette Tilskud fra Statens Side, det fremmer den Sag paa en fortrinlig og heldig Maade efter min Mening (Afbrydelse). Uheldig? Det synes jeg ikke.

Til Slutning skal jeg blot nævne det mere personlige Forhold, som den højtærede Minister kom ind paa, idet han spurgte mig, hvad det var, Kundby Sogneraad havde foretaget sig i 1902. Jeg kan jo ikke sige, at det i særlig Grad vedrører denne Sag, men jeg skal dertil svare, at naar den højtærede Minister udtalte, at jeg som Formand for Kundby Sogneraad den Gang havde handlet paa Kundbys Vegne, da er det ikke rigtigt, thi den Gang var jeg ikke Formand for Kundby Sogneraad, men jeg kan forsikre den højtærede Minister om, at jeg baade paa dette Punkt som paa et hvert som helst andet Punkt den Gang stod paa samme Standpunkt som nu, og som jeg mener, jeg kan forsvare. Kundby Fattiggaard blev ganske vist solgt i 1902, men Bestemmelsen om at sælge den blev tagen et helt Par Aar i Forvejen, saa lang Tid tog det, inden man kunde faa den afhændet. Og paa det Tidspunkt omkring ved 1900 var dette Fæstespørgsmaal, som her er antydnet, ogsaa nyt for mit Vedkommende, saa jeg turde ikke vove at sætte noget ind paa dette Spørgsmaal. Saa blev der ogsaa talt noget om, at vi kunde jo i hvert Fald have solgt

Jorden i smaa Stykker; vi havde jo lige faaet den første Lov om Jord til Landarbejdere, saa at disse Folk kunde være komne ind under denne Lov, naar Jorden blev udstykket. Men Grunden til, at dette ikke skete, var hverken Sogneraadets Skyld, eller at nogen var imod det; det var kun, fordi Bygningerne til den Gaard, vi der havde, vare saa gode, at vi kunde faa mest for den ved at sælge den samlet, og Sogneraadets Stilling var da den, at det af Hensyn til Kommunens Tarv tog den højeste Pris, det kunde faa ved at sælge den med Bygninger. For øvrigt var Kundby Fattiggaard kun en meget lille Gaard med 25—26 Tønder Land, det gjorde ogsaa, at man ikke den Gang kunde faa saa meget for den ved at udstykke den som netop ved at sælge den samlet.

Som sagt, jeg gør mig ikke meget Haab, om at der vil komme noget ud af dette Lovforslag, i hvert Fald ikke noget Haab om, at den højtærede Minister vil hjælpe i saa Henseende. Men hvad, det faar man tage, som det er. Er der noget i denne vor Tanke, som jeg tror, der er, vil den selvfølgelig vinde frem, og er der ikke noget i den, falder den ganske simpelt af sig selv. Jeg skal dog i Anledning af de Udtalelser, der fremkom fra det ærede Medlem for Grenaa (N. Pedersen), som jeg altsaa tror maa være Ordfører for Flertallet ved denne Sag, endnu udtale en Forventning om, at Flertallet vil være med til at finde en Form for de Tanker, som ere nedlagte i dette Lovforslag, saa at det om ikke i Aar saa dog ad Aare kan komme til en Forhandling i dette Ting om denne Sag.

Harald Jensen: De Tanker, som ere nedlagte i dette Lovforslag, ere jo ikke ny, de have været fremme tidligere her i Rigsdagen og ere gentagne Gange blevne drøftede og have været Genstand for mange, lange Overvejelser. Den første Gang, de kom frem her, var, saa vidt jeg erindrer, den Gang, det ærede Medlem for Sorø (Poul Christensen) og daværende Folketingsmand J. K. Lauridsen indbragte et Forslag i saa Henseende; det ærede Medlem for Sorø er jo nu den eneste, der er tilbage i dette Ting af dem, som den Gang indbragte det. Siden hen have disse Tanker været drøftede ved Behandlingen af Loven om Laan til Jordlodder for Landarbejdere i 1898 og 1899, senere ved Lovens Revision i 1904 og senest ved det Forslag, som blev fremlagt af den højtærede Finansminister angaaende Udlaan